

MAGYAR NEMZETI LEVÉLTÁR ORSZÁGOS LEVÉLTÁRA
LEVÉLTÁRTUDOMÁNYI SZAKKÖNYVTÁR

STRATÉGIAI TERV
2017-2021

Jövőkép

A Magyar Nemzeti Levéltár országos könyvtári hálózata gyűjteményével, tereivel, elektronikus adataival és rendszereivel hozzájárul a magyar levéltár- és történettudományi munka színvonalának emeléséhez és segíti a levéltári anyag feldolgozásának munkáját. Az MNL levéltári könyvtárai szolgáltatásaival a hazai levéltártudomány egészének rendelkezésére áll. A Levéltártudományi szakkönyvtár módszertani útmutatással segíti a Magyar Nemzeti Levéltár könyvtárszakmai munkájának egységes, azonos színvonalú működését.

Átfogó cél

A könyvtár ellátja gyűjtőkör szerinti gyűjteményszervezési tevékenységét, nyilvántartja, feldolgozza, kezeli a szakkönyveket, olvasószolgálatot működtet, tájékoztat, részt vesz a könyvtárközi kölcsönzésben, belföldi és nemzetközi kiadványcserét folytat, statisztikai adatokat szolgáltat az országos könyvtári rendszer felé. A dokumentumok és információk szolgáltatásán keresztül, a levéltárban folyó gyakorlati és tudományos munkát. Szolgálja a Magyar Nemzeti Levéltár dolgozóinak és kutatóinak információs szükségleteit, lehetővé teszi a nyomtatott források használatát. Biztosítja a levéltártudomány széles irodalmának megismerését a legújabb történettudományi művek szolgáltatásával. Az elmúlt évszázadokban gyűjtött és megőrzött művek rendelkezésre bocsátásával hozzájárul a régi levéltári anyag feldolgozásához. A levéltári dolgozókat ellátja a munkájukhoz szükséges kézikönyvekkel és segédletekkel. A Levéltártudományi szakkönyvtár koordinálja és segíti a megyei levéltárak könyvtárainak munkáját.

Alapvető célok

1. Gyűjteményszervezés

Feladata a szakkönyvtári gyűjtemény hosszú távú működésének fenntartása és fejlesztése. Beszerzi a gyűjtőköre alapján a szükséges kézikönyveket, a történeti segéd tudomány irodalmát, jogszabályokat, adattárakat, nyelvi műveket és összefoglaló történeti dokumentumokat. Törekszik a belföldi levéltári szakirodalom teljes körű beszerzésére. Költségvetési és pályázati forrásból szerzi be a könyvpiacról a gyűjtőköre szerinti dokumentumokat. Kiadványcserét folytat a belföldi levéltárakkal és történeti intézetekkel. Nemzetközi kiadványcsere keretében hozzáférhetővé teszi a külföldi levéltári intézetek tudományos irodalmát. Elhelyezi állományában az ajándékozás útján beérkezett gyűjtőkörébe tartozó műveket: levéltári anyaggal beérkezett könyvészeti anyagok, hagyatékok, duplum listákról válogatás, közlési díj fejében adott könyvek, elnyert könyvutalványok beváltása. A könyvészeti anyag mellett elektronikus dokumentumokat gyűjt. Digitalizálás céljára nyomtatott műveket ad állományából. Szakterületének online elérhető adatbázisait összegyűjti és szolgáltatja. A belföldi és külföldi online elérhető levéltári folyóiratokat összegyűjti és közreadja.

2. Feldolgozás

A beszerzett műveket formailag és tartalmilag feldolgozza. Szakterületi elektronikus könyvtárat gyarapít és biztosítja a leírások országos használatát. Korszerű elektronikus könyvtári rendszere sok szempontú keresési lehetőséget nyújt. A könyvtári adatbázisok együttműködési képességének érdekében figyelembe veszi a nemzeti könyvtár által meghatározott feltárási követelményrendszert és törekszik a bibliográfiai leírás párhuzamosságának kiküszöbölésére. Katalógusrekordjaihoz illeszti az online elérhető műveket. Szakterületének tanulmányköteteit és folyóiratait analitikusan feltárja, tartalomjegyzéket közöl.

3. Szolgáltatás

Folyamatos és rendeltetésszerű olvasószolgálatot működtet. A Magyar Nemzeti Levéltár alkalmazottai számára helyben olvasással és kölcsönzéssel teljes munkaidőben hozzáférést biztosít a könyvtári állományhoz. A nyugdíjas levéltárosok részére is kölcsönöz főigazgatói engedély esetén. A Levéltárban kutatókat nyitvatartási időben fogadja, akik helyben használhatják a dokumentumokat. Lehetőséget nyújt másolásra fotójegy vásárlása ellenében vagy digitalizálás megrendelésével. Az MNL alkalmazottai számára könyvtárközi kölcsönzésszolgáltatással módot ad más könyvtárak állományában lévő dokumentumokhoz hozzáférni. Társintézmények számára kölcsönöz állományából. Integráltan biztosítja a hagyományos és elektronikus dokumentumok elérését. Tájékoztatja a levéltárosokat az elektronikusan megtalálható dokumentumokról. Részt vesz a szakterületi információellátás szervezésében, az elektronikus információszolgáltatás biztosításában. Újdonságait közzéteszi a Levéltár honlapján és hírlevélben. A honlapot rendszeresen karbantartja, ahol nyilvánossá teszi a könyvtár használatának szabályzatait, gyűjtőkörét, katalógusát és más fontos információkat. Segít a tudományos dolgozóknak publikációik feltöltésében a Magyar Tudományos Művek Tára adatbázisba.

4. Állományvédelem

Felelős a dokumentumok állagmegóvásért, ennek érdekében betartja az állományvédelmi ajánlásokat. Elvégzi 3/1975. (VIII. 17.) KM-PM együttes rendelet alapján a könyvtári állomány rendszeres ellenőrzését. Betartja a 22/2005. (VII. 18.) NKÖM rendelet a muzeális könyvtári dokumentumok kezelésével és nyilvántartásával kapcsolatos szabályait. A muzeális dokumentumok nyilvántartott adatait bejelenti az Országos Széchényi Könyvtár felé országos nyilvántartásba vétel céljából. Felméri muzeális dokumentumainak állapotát, muzeális leltárkönyvet készít.

5. Kapcsolatok, statisztika

Állandó munkakapcsolatot tart az MNL minden könyvtárával. Szakmai kapcsolatot tart más levéltári szakkönyvtárakkal és a hazai történeti intézetek szakkönyvtáraival. Kiadványcsere kapcsolatot végez a hazai és nemzetközi kiadványcsere szerződések alapján és ezen kívül alkalmi kiadványcseréket is folytat. Adatokat szolgáltat az országos kulturális statisztikai rendszer felé.

Kulcsfontosságú területek

1. Elektronikus tartalmak gyarapítása

A szolgáltatás bővítése és az erre irányuló növekvő igényre tekintettel felkutatja az elérhető elektronikus szakirodalmat. Gyűjti, rendszerezi és szolgáltatja a belföldi és külföldi szakirodalomra tekintettel az elektronikus könyvtárak, adatbázisok és elektronikus folyóiratok címeit és tartalmát.

2. Feldolgozás

Befejezi a Magyar Nemzeti Levéltár könyvtárainak közös katalógusában a teljes állományának megjelenítését. Egységesen végzi a dokumentumok leírását, kerüli a duplum rekordok létrehozását. Egységes tárgyszórendszer használatára törekszik, aminek alapján az információ tartalmának kifejezése egyértelmű, a kutató számára jól használható.

3. Szolgáltatás:

Biztosítja az információ áramlását a Magyar Nemzeti Levéltár bármely könyvtárából bármely alkalmazottja számára. Ennek érdekében bővíti a távolról is elérhető szolgáltatások körét. Megszervezi a digitális tartalomszolgáltatást levéltári könyvtárak között.

4. Tájékoztatás

A könyvtár aktív, szétsugárzó tájékoztatás nyújtására törekszik. Használja az információáramlás új eszközeit levéltár területén dolgozók tájékoztatásának érdekében. Levéltári bibliográfiát és annotált bibliográfiát készít, amelyeket online módon jelentet meg.

5. Továbbképzés

Egyrészt a könyvtári információtechnológia gyors ütemű fejlődésének követése érdekében képi munkatársait. Másrészt a nem szakképzett könyvtárosok számára nyújt segítséget a könyvtári szabványok betartása érdekében és a Magyar Nemzeti Levéltár egységes szakkönyvtári tevékenysége céljából.

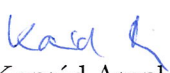
6. Korszerű olvasói tér és munkaszobák

Másik épületbe való költözés újabb lehetőségeket jelent a szakkönyvtár számára. Új kulturális tér jön létre, ahol a levéltárosok kutatása, tájékozódása, kommunikációja valósul meg. Várhatóan megtörténik a nyilvános könyvtárrá minősítés, a feltételek teljesülése után. Ez további fejlődést jelent a könyvtár számára, mert új pályázati lehetőséget tud nyerni, amelyek által nő az információk szolgáltatásának mennyisége és színvonala.

SWOT analízis

ERŐSSÉGEK	GYENGESÉGEK
<ul style="list-style-type: none">• jó szakmai felkészültségű könyvtárosok• könyvtári dokumentumok nagy száma és értékes tartalma• könyvtári anyag jó feldolgozottsága,• jó földrajzi fekvés• jó kapcsolati rendszer	<ul style="list-style-type: none">• kis méretű olvasóterem: szűk hely, nincs mód zavartalan kutatásra• munkatársak kicsi munkaterülete, kevés tároló helye• munkahelyen belüli szállítási útvonalak: szűkösek és zavaróak• más intézményekbe a dokumentumküldés komoly szervezést igényel, forrás hiányában• a könyvtári dolgozók alacsony létszáma
LEHETŐSÉGEK	VESZÉLYEK
<ul style="list-style-type: none">• a megyei levéltári könyvtárak integrációjával a könyvtári anyag szélesebb köre használható• a közös katalógussal és könyvtári rendszerrel növelhető a könyvtári munka színvonala• elektronikus könyvtár, tartalomszolgáltatás elérhetővé teszi a távoli dokumentumok elérését• könyvtári tájékoztatás színvonalának emelése másodlagos információforrásokkal (pl. annotáció, bibliográfia, szemle, referáló lap, index)	<ul style="list-style-type: none">• a nyomtatott művek használatának csökkenésével csökken a használat is• informatikai fejlesztések elmaradása esetén nem felel meg a használói igényeknek• alkalmatlan (kicsi, szűk) könyvtári olvasószoba elriasztja a használókat• A nyugodt munkavégzés hiánya rontja a dolgozók munkájának hatékonyságát

2017. december 21.

Készítette: Konrad Aranka
könyvtárvezető

Jóváhagyta: Dr. Rác György
országos levéltári főigazgató-helyettes